

[Victor Larsen.]

holde i gode som i daarlige Tider og ogsaa i en Krigstid. Vi strides oven i Købet om, hvem der klarer sig bedst. Den højtærede Landbrugsminister siger til mig, at Avlen paa de smaa Brug er absolut meget større end paa de større. Jeg lagde nu ikke Mærke til, at den højtærede Minister benægtede mine Tal. Jeg nævnte — det er naturligvis statistisk rigtigt —, at i 1941—42 avledes der 45 kg mere paa Brug over 50 ha end paa Brug under 10, og fra 1939 til 1940—41 var Plusset for de store Brug 41 kg Korn. Jeg maa naturligvis indrømme, at med Hensyn til Rodfrugter kan de store Gaarde ikke være med, men de smaa Brug har ogsaa betydeligt mere Brug for Rodfrugter med den forholdsvis større Besætning, de har. Der er dog ogsaa et Minus, som jeg nævnte, nemlig Hesteholdet, det kan ikke nægtes. Jeg synes, man skulde se at komme bort fra denne Argumentation, hvor man i Virkeligheden kører paa 2 Spor, der slet ikke kan falde sammen.

Den højtærede Landbrugsminister mente, at jeg ikke havde Ret i mine Betragtninger med Hensyn til Bygningerne i Tilfælde af, at de indeklemte Husmænd faar mere Jord. Jeg maa nu sige, at jeg kender mange 3 Tdr. Lands Huse og ogsaa 5 Tdr. Lands Huse, hvor man simpelt hen ikke kan have hele Besætningen inden Døre —, og det er man virkelig nødt til en vis Del af Aaret i et Land som Danmark med det Klima, vi har —, hvis man udvider disse Brug til 14—15—16 Tdr. Land, uden at man bygger, og det slet ikke saa lidt.

Jeg har ikke sagt, som den højtærede Landbrugsminister nævner — det vil jeg gerne anholde som en Fejltagelse —, at det var bedre for Husmændene i Almindelighed at arbejde for andre. Jeg har sagt, at for mange var det bedre. Jeg kender mange Eksempler paa, at Folk er ualmindelig godt tilfredse med at have det paa den Maade, at de har deres lille Lod, som er deres sikre Tilflugtssted, deres Eje, og kan gaa ud og tjene en Dagløn ved Siden af. Men naturligvis erkender jeg, at der i mange Tilfælde inden for de smaa Brug er Ønske om mere Jord. Det har vi ikke noget imod. Det er Ekspropriationen vi er imod. Udvidelser maa ske paa frivillig Basis. Det er det, der er os imellem, det vil jeg ogsaa gerne sige til det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre), men det er efter min Opfattelse heller ikke saa lidt.

Hvad angaar Forkøbsretten vil jeg sige til den højtærede Landbrugsminister, at vi ogsaa under de tidligere Forhandlinger har

været inde paa, at vi vilde gaa med til et Forkøbstilbud.

Den højtærede Formand nikker til mig, og jeg skal da slutte med at sige, at den højtærede Minister ikke svarede paa mit Spørgsmaal om, hvad man vilde gøre, hvis de store Brug var væk, og man for det indførte Korn maatte betale saadanne Priser, at det overhovedet ikke kunde betale sig at producere forædlede Landbrugsprodukter.

Jeg har sagt min ærlige Mening om Forslaget. Jeg mener ikke, jeg har brugt for stærke Ord, jeg har talt lige ud om Tingene. Jeg har aldrig nogen Sinde tænkt mig Muligheden af, at den højtærede Landbrugsminister vilde gaa saa vidt, som sket er med dette Udstykningsforslag, dette Ekspropriationsforslag. Jeg kan sige til den højtærede Minister, at det har vakt Forbavselse, jeg kan godt sige Sorg og Harme i vide Kredse i dette Land.

Aage Fogh: Det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) spurgte, om de andre Partier var Tilhængere af det Princip, at de samfundsskabte Værdier kan inddrages i Samfundets Kasse. Det ærede Medlem bad udtrykkeligt om at faa Svar paa det. Jeg kan dertil sige, at det har vi inden for vort Parti været enige om, før Retsstatspartiet kom til Verden, og det er vi selvfølgelig stadig væk. Det er vel overhovedet saaledes, at netop Loven af 1919 er den skønneste Praktisering af den Tanke, at Staten ejer Jorden, og de, der driver den, betaler en rimelig Rente af den til enhver Tid gældende Jordværdi. Der skulde altsaa ikke kunne være nogen Tvivl om, at det er vort Princip og har været det gennem mange Aar.

Til den højtærede Landbrugsminister vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger. Den højtærede Landbrugsminister sagde, at han seks Gange havde forelagt Lovforslag — saadan forstod jeg det i hvert Fald —, der indeholdt en Ekspropriationsbestemmelse, at han havde faaet et saadant Lovforslag vedtaget for 10 Aar siden, og at han nu havde prøvet alle Midler, og at der i Dag var større Begrundelse for at gennemføre denne Bestemmelse, end der havde været før.

Heroverfor vil jeg sige, at det ikke er rigtigt, at man har prøvet alle Midler. Det er netop det, man ikke har. Det Middel, der her foreslaas prøvet: Forkøbsret, en virkelig effektiv Forkøbsret, ikke alene til brændte Gaarde og fallerede Gaarde over en vis Størrelse, men til Landbrug i det hele taget, der gaar i fri Handel, er et nyt Princip, der er taget op efter Vedtagelsen i 1936. Det er noget, der skal prøves. Jeg vil sige til den